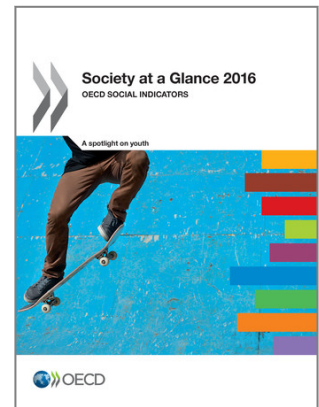


OECD *Multilingual Summaries*

Society at a Glance 2016

OECD Social Indicators

Summary in Finnish



Read the full book on: [10.1787/9789264261488-en](https://doi.org/10.1787/9789264261488-en)

Yhteiskuntakatsaus 2016

OECD:n sosiaaliset indikaattorit

Suomenkielinen tiivistelmä

15 % OECD-maiden nuoresta väestöstä ei ollut töissä tai koulutuksessa (NEET) vuonna 2015 - eli noin 40 miljoonaa nuorta. Yli kaksi kolmasosaa heistä ei hakenut työtä aktiivisesti. Vuonna 2014 NEET-nuoret olisivat voineet tuottaa kokonaisbruttotulon, jonka arvioitiin olevan 360-605 miljardia USA:n dollaria tai 0,9-1,5 % koko OECD-alueen BKT:sta. Epävarmuus työstä ja tuloista voi estää nuoria saavuttamasta muita perinteisiä aikuisuuden tuntomerkkejä ja aiheuttaa lannistumista ja pettymystä. Sillä voi olla lisäksi vakavia pitkäaikaisia vaikutuksia terveyteen, syntyvyyteen ja rikollisuuteen, ja se voi jopa vaarantaa yhteiskunnan sosiaalisen koheesion. Nuorten auttaminen jatko-opintoihin tai työelämään siirtymisessä on siksi toimintapolitiikan ohjelman kärjessä OECD:ssä, niinkuin G20-maiden tavoite matalan osaamistason nuorten, NEET-nuorten ja epävirallisella sektorilla työskentelevien nuorten määrän vähentämisestä 15 %:lla vuoteen 2025 mennessä osoittaa.

Kymmenesosa työpaikoista on hävinnyt vuoden 2007 jälkeen

Melkein joka kymmenes alle 30-vuotiaiden työpaikoista hävisi vuosien 2007 ja 2014 välisenä aikana. Espanjassa, Kreikassa ja Irlannissa työllisten nuorten määrä puolittui. Nuoret, jotka olivat lopettaneet koulunkäynnin ylemmän perusasteen tutkintoon, kärsivät eniten työpaikkojen menetyksistä. Vaikka jotkut maat ovat onnistuneet nostamaan nuorten työllisyyden talouskriisiä edeltävälle tasolle, talouden elpyminen on ollut liian heikkoa nuorten tulevaisuudennäkymien merkittäväksi parantumiseksi monissa maissa.

Matalampi osaamistaso tekee nuorista erityisen haavoittuvia

Koulutustasoltaan ylemmän perusasteen tutkinnon tasolle jääneiden nuorten osuus NEET-nuorista on yli 30 % ja heidän todennäköisyytensä kuulua NEET-ryhmään on kolminkertainen yliopistotutkinnon suorittaneisiin verrattuna. Matalassa koulutustasossa ei ole kuitenkaan kysymys pelkästään muodollisesta pätevydestä, sillä heikon luku- ja laskutaidon omaavien nuorten todennäköisyys kuulua NEET-ryhmään on muita suurempi. Tämä taas kertoo siitä, kuinka tärkeitä korkealaatuiset vaihtoehtoiset opinto- ja koulutuspolut ovat aikaisin koulusta lähteneille.

Nuoret naiset ovat usein NEET-statuksella hoitovelvollisuuksiensa takia

Naispuolisuus on lisäriski NEET-statuksen suhteen varsinkin pitkällä aikavälillä. Monet nuoret naiset hoitavat lapsia tai muita perheenjäseniä kotona. Tämän takia naisten todennäköisyys jäädä NEET-ryhmään on 1,4 kertaa nuoria miehiä suurempi. Yksinhuoltajilla on erityisiä vaikeuksia lastenhoidon yhdistämisessä työn tai jatko-opintojen kanssa. Siksi kohtuuhintaiset lastenhoitopalvelut ovat välttämättömiä nuorten naisten työmahdollisuuksien parantamiseksi.

Tietyt NEET-nuoret kärsivät myös muista haittatekijöistä

Jo ennestään epäedullisessa asemassa olevilla nuorilla on usein myös suuri riski joutua NEET-nuorten ryhmään. Ulkomailla syntyneiden nuorten todennäköisyys kuulua NEET-ryhmään on 1,5 kertaa syntyperäisiä nuoria suurempi varsinkin, jos he eivät puhu paikallista kieltä ja heidän osaamistasonsa on matala. Myös ne nuoret, joiden vanhemmillä on matala koulutustaso tai eivät ole työssä, jäävät muita todennäköisemmin työttömiksi tai työmarkkinoiden ulkopuolelle. Tämä kertoo haittatekijöiden siirtymisestä sukupolvelta toiselle. Myös terveysongelmista kärsivät nuoret ovat yliedustettuina NEET-nuorten joukossa.

Useimmat nuoret eivät ole NEET-ryhmässä koskaan, mutta viidennes heistä jää siihen pitkäaikaisesti

Tutkimuksen kohteeksi valitussa maaryhmässä yli puolet nuorista ei ollut NEET-statuksella lainkaan neljän vuoden aikana. Toisille NEET-ajanjaksoit olivat osa menestyksellistä siirtymistä koulutuksesta työelämään. Viidennes nuorista jäi kuitenkin NEET-statukselle yli vuodeksi, joten heille työn ja koulutuksen ulkopuolelle jääminen ei ole tilapäinen kokemus, vaan pysyvä tila. Talouskriisistä eniten kärsineissä maissa pitkäaikaisen NEET-nuorten osuus on muita korkeampi; naisilla, matalasti koulutetuilla nuorilla ja terveysongelmista kärsivillä nuorilla on suurempi riski jäädä pitkäaikaisesti NEET-ryhmään.

NEET-nuorten onnellisuuden, luottamuksen ja poliittisen mielenkiinnon taso on muita matalampi

Koulutuksen ja työelämän ulkopuolella oleminen vaikuttaa todennäköisesti nuorten onnellisuuteen, voi saada heidät tuntemaan itsensä osattomiksi ja voi heikentää sosiaalista koheesiota. NEET-nuorten tyytyväisyys elämään ja luottamus toisiin on muita nuoria matalammalla tasolla. He ovat myös vähemmän kiinnostuneita politiikasta ja ajattelevat muita useammin, että kansalaisten elättäminen on valtion vastuulla.

Turvaverkot tapaavat olla heikompia nuorten kohdalla

Koulutuksensa päättäneet ja pätkätöitä tekevät nuoret jäävät usein vakuutusmuotoisten tulotukien ulkopuolelle. Vain noin 30 % kaikista työttömistä nuorista saa työttömyyskorvausta, kun taas yli 30-vuotiaista työnhakijoista yli 40 % on työttömyysturvan piirissä. Siksi sosiaaliset turvaverkot eivät ole kovinkaan tehokkaita nuorten köyhyyden torjunnassa: 40 % niistä nuorista, joiden tulot olisivat köyhyysrajan alapuolella, pidetään sen yläpuolella julkisten tukien avulla, kun taas yli 30-vuotiaiden aikuisten vastaava osuus on 50 %. Noin joka kahdeksas nuori elää köyhyydessä ja nuorten köyhyysasteet ovat vanhusten köyhyysasteita korkeammat.

Koulunkäynnin varhaisen päättämisen torjunta on olennaista

Ilman toisen asteen tutkintoa koulusta lähtevien nuorten osuus on laskenut OECD-maissa viime vuosikymmenen aikana. Tästä huolimatta kuudesosalla 25-34 -vuotiaita, joista useimmat ovat nuoria miehiä, ei ole edelleenkään toisen asteen tutkintoa. Jotta kaikki nuoret saataisiin käymään toisen asteen opintonsa loppuun asti, tarvitaan kattavaa tukea: läsnäoloa oppitunneilla täytyy seurata opintojen keskeytyksen varoitusmerkkien havaitsemiseksi, tarvitaan ratkaisuja oppilaiden sosiaalisiin ja terveysongelmiin sekä sitouttavien ja motivaatiota vahvistavien ohjelmien tarjontaa koulun ulkopuolella.

Laadukas ammatillinen koulutus voi auttaa siirtymistä koulusta työelämään

Ammatillinen koulutus (VET) on arvokas vaihtoehto akateemiselle koulutukselle. Se valmistee nuoria työmarkkinoille työnantajien osaamistarpeisiin vastaamisen näkökulmasta. Ammattikoulutukseen kuuluvan käytännön harjoittelun pitäisi olla työpaikalla tapahtuvaa oppimista ja parhaassa tapauksessa oppisopimuskoulutusta, jossa nuoret ja työnantajat saadaan kohtaamaan jo aikaisessa vaiheessa. Tällaiset ohjelmat voivat olla erityisen puoleensavetäviä ja hyödyllisiä kouluun kyllästyneille nuorille. Oppisopimuskoulutuksen valmennuskursseilla voidaan auttaa niitä nuoria, joilla on puutteita työpaikalla toimimiseen tarvittavissa luku- ja laskutaidoissa tai sosiaalisissa taidoissa.

NEET-nuorten uudelleen sitouttamiseen tarvitaan huolellisesti kohdennettuja ohjelmia

Viranomaisten täytyy etsiä aktiivisesti NEET-nuoria pitkäaikaisen toimeettomuuden estämiseksi. Työvoimapalvelut, sosiaalipalvelut ja kansalaisjärjestöjen toimijat voivat olla keskeisessä roolissa koulu- ja työelämästä irtaantuneiden nuorten aktivoimisessa. Kun nuori saadaan rekisteröityä, laaja profilointi voi auttaa tuen tarkoituksenmukaistamisessa ja säästää kuluja varmistamalla, että toimet kohdennetaan oikeille nuorille. Monet NEET-nuoret voivat tarvita vain pientä apua työn löytämiseksi, kun taas vaikeita tai moninaisia esteitä kohtaaville nuorille tarkoitettujen menestyksellisten ohjelmien ovat tavallisesti intensiivisiä ja kalliita. Lupaavimmat ohjelmat yhdistävät koulutuksen ja käytännön harjoittelun neuvontaan, psykologiseen tukeen ja asunnon tarjoamiseen. Jotkut niistä ovat osoittautuneet kustannustehokkaiksi kasvattaen nuorten mahdollisia ansioita ja vähentäen rikollista käyttäytymistä.

© OECD

Tämä yhteenveto ei ole virallinen OECD-käännös.

Tämän yhteenvedon kopioiminen on sallittua sillä edellytyksellä, että OECD:n tekijänoikeudet ja alkuperäisen julkaisun nimi mainitaan.

Monikieliset yhteenvedot ovat käännettyjä otteita OECD:n julkaisuista, jotka on julkaistu alun perin englanniksi ja ranskaksi.

Julkaisu on saatavilla maksutta OECD:n verkkokirjastossa osoitteessa www.oecd.org/bookshop

Lisätietoja antaa: OECD Rights and Translation unit, Public Affairs and Communications Directorate

Sähköposti: rights@oecd.org faksinumero: +33 (0)1 45 24 99 30.

OECD Rights and Translation unit (PAC)

2 rue André-Pascal, 75116

Paris, France

Vieraile osaston verkkosivuilla osoitteessa www.oecd.org/rights



[Read the complete English version on OECD iLibrary!](#)

© OECD (2016), *Society at a Glance 2016: OECD Social Indicators*, OECD Publishing.

doi: 10.1787/9789264261488-en